Humanitzar la medicina

Per JoseC el dl., 21/01/2019 - 10:38

La vida humana és fràgil, tant la del cos com la de l'esperit. No som autosuficients. Per satisfer les necessitats més elementals, com ara l'alimentació, necessitem els altres. El fet de no poder prescindir dels altres es fa palès especialment quan la salut trontolla. La persona es mostra inquieta quan no disposa de les forces necessàries per viure la vida amb totes les seves possibilitats, o bé perquè encara no ha arribat a la plenitud, com és el cas dels infants i dels adolescents, o bé perquè ja ha superat aquest cimal i el cos es va afeblint i de vegades també les diferents facultats humanes.

Quan la persona està malalta o en una situació de debilitat depèn més que mai dels altres. D'una banda, dels professionals de la salut, és a dir, dels metges, les infermeres i la resta de personal sanitari. D'una altra banda, depèn dels familiars o persones que en tenen cura d'una manera no professional, i dels voluntaris que visiten i animen aquesta persona. Uns i altres estan cridats a actuar amb responsabilitat i a fomentar allò que el papa Francesc anomena, en el seu missatge per a la Jornada Mundial del Malalt, que se celebrarà l'11 de febrer, la "cultura de la gratuïtat i del do". En una societat com l'actual, en què predomina l'individualisme, la lògica del benefici i la llei del mínim esforç, conrear la cultura de la gratuïtat i del do implica anar contracorrent. No s'ha de confondre, com diu el Papa, el do amb el regal, ja que el primer conté "el do de si mateix i implica el desig d'establir un vincle". El do va més enllà d'una simple transferència i se situa en el pla del reconeixement mutu.

Quan la recerca del màxim benefici al preu que sigui s'infiltra en el món de la medicina i en el sector sociosanitari, els més febles comencen a tremolar... i no pas a causa de la febre, sinó de la por. Si el símbol de l'atenció a les persones malaltes o afeblides pel pas dels anys o per alguna discapacitat deixés de ser la creu –donació per amor– i passés a ser la calculadora –l'interès econòmic–, això significaria que la societat s'ha deshumanitzat fins a uns extrems molt preocupants. Treballar en la línia de la cultura de la gratuïtat i del do, com fan els voluntaris –el treball dels quals és elogiat en l'esmentat missatge papal–, és el millor antídot per evitar que el virus de la deshumanització s'escampi. La humanització de la medicina i de tot el que envolta el món de la salut és un objectiu que tots, professionals i no professionals, haurien de considerar com a prioritari.